

Trần Thị Lợi (XMTT) Lợi

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LAO ĐỘNG - XÃ HỘI (CSII-TP.HCM)

KỶ YẾU HỘI THẢO
NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC
CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN
TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Tp.Hồ Chí Minh - 10/2020

ĐẠI HỌC: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

ThS. Nguyễn Thị Ngọc Uyên

- ⑩ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY 70
ThS. Trần Thị Lợi ✕
- ⑪ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY BỘ MÔN KHOA HỌC MÁC - LÊNIN Ở BẬC ĐẠI HỌC HIỆN NAY 76
ThS. Huỳnh Văn Giàu
- 12 MỘT SỐ GIẢI PHÁP VỀ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CÁC MÔN CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN BẬC ĐẠI HỌC HIỆN NAY 85
TS. Trần Hữu Thắng
ThS. Lê Hoài Nam
- 13 NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIÁNG VIÊN TRẺ GIẢNG DẠY CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY 94
ThS. Nguyễn Đình Phong
- ⑭ VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÍCH CỰC VÀO CÁC MÔN LÝ LUẬN MÁC - LÊNIN TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY. 101
ThS. Đoàn Thị Nhẹ ✕
- 15 NGHIÊN CỨU KHOA HỌC GÓP PHẦN NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY CÁC MÔN TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC LAO ĐỘNG - XÃ HỘI (CSII- TPHCM) 109
ThS. Hoàng Thị Thu Huyền
- 16 ĐỀ XUẤT MỘT VÀI NHẬN ĐỊNH VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO NĂNG LỰC GIẢNG DẠY MÔN CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY 114
ThS. Nguyễn Ngọc Diệp
- 17 DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY 120

GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

ThS.Trần Thị Lợi*

Tóm tắt

Các môn Chủ nghĩa Mác – Lênin là những môn học bắt buộc học đối với sinh viên trong cả nước. Tuy nhiên, hiện nay các môn này chưa thu hút sự quan tâm đúng mức từ phía người học. Một mặt do đây là môn đại cương nên sinh viên thường có tâm lý xem nhẹ, mặt khác do cách dạy và học hiện nay chưa thực sự phát huy tính chủ động, tích cực của người học... Vì vậy, cần đổi mới phương pháp, đa dạng hình thức dạy học để người học hào hứng, tích cực hơn với môn học. Nhằm giúp sinh viên chủ động, tích cực tham gia vào giờ học chúng tôi xin chia sẻ một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học các môn Chủ nghĩa Mác – Lênin sao cho hiệu quả.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm gần đây, Đảng và Nhà nước luôn quan tâm đến việc đổi mới giáo dục, xem đổi mới nội dung và phương pháp dạy học là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, cấp bách. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo nêu rõ: “*Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy và học*”¹. Để thực hiện tốt mục tiêu về đổi mới căn bản, toàn diện mà ngành giáo dục đề ra, mỗi giảng viên cần đổi mới phương pháp giảng dạy, hướng dẫn người học “cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học”,... nhằm phát huy tính chủ động, tích cực, sáng tạo của người học, giúp người học hứng thú với môn học. Làm được điều này sẽ mang lại hiệu quả cao trong quá trình dạy và học đối với các môn học nói chung và các môn Chủ nghĩa Mác - Lênin nói riêng.

* Khoa KHXH&NV, Trường Đại học Văn Hiến, TP Hồ Chí Minh

¹ Phạm Thị Vân Anh, 28.05.2019, Một số giải pháp khắc phục những biểu hiện “lười học Lý luận chính trị” góp phần thực hiện chỉ thị 23-CT/TW ngày 09/02/2018 của Ban Bí thư [online], đọc từ <https://www.quangninh.gov.vn/bannganh/truongdtcbNVC/Trang/ChiTietTinTuc.aspx?nid=1014>, ngày 05.08.2020

Các môn *Chủ nghĩa Mác - Lênin* là những môn học bắt buộc học đối với sinh viên ở các trường đại học trong cả nước. Là môn học xác lập cơ sở lý luận cũng như xác lập thế giới quan, nhân sinh quan cho người học, đồng thời giúp sinh viên có niềm tin có lý tưởng cách mạng vững vàng “*Xác lập cơ sở lý luận cơ bản nhất để học các môn khoa học chính trị và khoa học xã hội; Xây dựng niềm tin, lý tưởng cách mạng cho thanh niên; Từng bước xác lập thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận chung nhất để tiếp cận các khoa học chuyên ngành được đào tạo*”². Tuy nhiên, hiện nay các môn này chưa thu hút sự quan tâm đúng mức từ phía người học. Một mặt do đây là môn đại cương nên hầu hết sinh viên thường có tâm lý xem nhẹ, mặt khác do cách dạy và học hiện nay chưa thực sự phát huy tính chủ động, tích cực của người học... Vì vậy, trong bài viết này, người viết chia sẻ một số biện pháp giúp việc dạy và học các môn Chủ nghĩa Mác - Lênin ở trường đại học sao cho hiệu quả.

2. THỰC TRẠNG DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN CHỦ NGHĨA MÁC – LÊNIN

Thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã đưa ra rất nhiều Nghị quyết, Chỉ thị về việc dạy và học lý luận chính trị để tổ chức thực hiện. Trong đó phải kể đến Chỉ thị số 23-CT/TW ngày 09/02/2018 của Ban bí thư “*về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới*” và Hướng dẫn số 64-HD/BTGTW thực hiện Chỉ thị số 23³.

Những Nghị quyết, Chỉ thị của Đảng về việc dạy và học lý luận chính trị được ban hành, tổ chức thực hiện đã đạt được những kết quả rất khả quan. Phương pháp giảng dạy các môn Chủ nghĩa Mác - Lênin từng bước được đổi mới, đa dạng các phương pháp giảng dạy nhằm phát huy tính tích cực chủ động của người học. Chất lượng đội ngũ giảng viên cũng từng bước được nâng cao. Bên cạnh đó việc dạy học và học các môn Chủ nghĩa Mác – Lênin ở các trường đại học cũng còn gặp rất nhiều khó khăn, chưa đạt được kết quả như mong muốn. Điều này cũng xuất phát từ nhiều nguyên nhân cả khách quan lẫn chủ quan, từ chương trình, giáo trình, phương pháp

² Tài liệu hướng dẫn học tập môn Chủ nghĩa Mác – Lênin của Trường Đại học Văn Hiến, (Tài liệu lưu hành nội bộ).

³ Phạm Thị Vân Anh, 28.05.2019, Một số giải pháp khắc phục những biểu hiện “lười học Lý luận chính trị” góp phần thực hiện chỉ thị 23-CT/TW ngày 09/02/2018 của Ban Bí thư [online], đọc từ <https://www.quangninh.gov.vn/bannganh/truongdtcbNVC/Trang/ChiTietTinTuc.aspx?nid=1014>, ngày 05.08.2020

giảng dạy, thiết bị và điều kiện dạy học, tâm lý tiếp nhận của sinh viên và nhiều nguyên nhân khác.

Chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh được coi là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của toàn Đảng, toàn dân ta; là vũ khí lý luận, là nguồn lực tinh thần có ý nghĩa quyết định thắng lợi đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân. Việc dạy và học các môn Chủ nghĩa Mác - Lênin có vai trò định hướng các giá trị, chuẩn mực tư tưởng đạo đức lối sống mới cho sinh viên, cán bộ đảng viên; góp phần hình thành nhân cách con người mới xã hội chủ nghĩa, con người phát triển toàn diện... Đây là những nội dung quan trọng mà sinh viên cần nắm vững. Thế nhưng, trên thực tế đến nay môn học này chưa dành được sự quan tâm đúng mức từ phía người học. Bởi lẽ đây là những môn thuộc học phần đại cương nên phần lớn sinh viên thường có tâm lý xem nhẹ, cũng vì xem nhẹ nên việc học chỉ mang tính đối phó với thi cử, học với tâm thế qua môn, học xong không nhớ nội dung kiến thức nên khó vận dụng vào trong thực tiễn đời sống.

Trong quá trình học, nhiều sinh viên không tham gia, không tương tác học tập. Khi giảng viên yêu cầu làm bài hay trả lời câu hỏi, các em không chịu suy nghĩ, không chịu tìm tòi hay đọc tài liệu trước mà chỉ chờ thầy cô sửa bài, đưa ra đáp án. Một số sinh viên khác còn đi muộn, không có giáo trình môn học, trong quá trình học không ghi chép bài, thậm chí ngồi nói chuyện hay làm việc riêng. Đến kì thi thì các em mới lo học và lúc này việc học chỉ là học thuộc lòng, “học vẹt”, học miễn sao qua môn là được.

Bên cạnh đó, việc dạy và học các môn này chưa hiệu quả còn do phía giảng viên. Giảng viên còn phụ thuộc quá nhiều vào giáo trình. Nhắc đi nhắc lại những điều đã có trong giáo trình mà những điều này đã có nhiều tài liệu, sách vở nói tới. Làm cho nhiều giờ học trôi qua trong sự đơn điệu, nhàm chán, nặng nề. Giảng viên chưa đa dạng phương pháp giảng dạy, chưa phát huy được “nội lực” vốn có ở các em, chưa có sự vận dụng linh hoạt vào thực tế. Hầu hết giảng viên còn sử dụng phương pháp giảng dạy truyền thống, thầy đọc trò chép, truyền thụ một chiều theo kiểu “rót rượu vào bình chứa”. Điều này làm hạn chế khả năng tiếp thu kiến thức của người học. Bởi với thời lượng 5 tiết/ 1 buổi, sinh viên chỉ nghe giảng và ghi chép thì các em sẽ rất mệt mỏi và mất tập trung. Làm cho giờ học trở nên nhàm chán, khô khan, không tạo được hứng thú học tập nơi người học.